

tat d'un corredor mediterrani ferroviari d'amplada europea per a mercaderies, sobre els peatges d'una autopista o l'aliança estratègica dels ports per a competir amb altres façanes oceàniques".

L'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, va pronunciar la conferència "Processos de regionalització europea: horitzó per a L'Euram", i a continuació, el president de Caixa Catalunya i soci fundador de l'IIVVEE, An-

toni Serra Ramoneda, va cloure un congrés internacional que va radiografiar l'estat actual de l'articulació de l'Euram.

Gemma Aguilera

Imatge de l'auditori de la Pedrera en la sessió inaugural. En la taula, Pere Esteve, promotor de l'Euram, Antoni Castells, conseller d'Economia, i Eliseu Climent, secretari de l'IIVVEE.

La concreció del projecte Euram

El congrés 'l'Euram, motor de l'Euroregió', celebrat divendres a la Pedrera, i el sopar de gala a l'Hotel Ritz de Barcelona van ser els escenaris triats per l'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa per presentar els projectes per bastir l'Euroregió de l'Arc Mediterrani. Així es tanca el cicle de la reflexió i s'obre el de la materialització del projecte.

L'Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa (IIVVEE) ha volgut establir públicament les bases per a l'articulació de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani, l'Euram, i ho ha fet amb la presentació dels projectes concrets

que defineixen el camí que s'ha de seguir per consolidar un espai que, objectivament, gaudeix ja d'una intensa relació econòmica i comercial, avalada per una realitat històrica i geogràfica. El treball, però, ve de lluny. L'any 2002, l'IIVVEE es configurava com un

eix vertebrador per a empresaris i economistes que apostaven per defensar els interessos de l'Euram a Madrid i Brussel·les. Des d'aleshores i fins ara, l'Institut ha anat donant cos teòric a un projecte. Se n'ha parlat molt, d'euroregions, fins i tot se n'han fet propostes polítiques, però el de l'Euram és un projecte concret que ara ha d'entrar en la fase d'acció i materialització. La coordinació entre les ciutats de Barcelona i València ha de ser el motor de la regió econòmica formada pels territoris de l'antiga Corona d'Aragó. La consolidació d'una Euroregió de l'Arc Mediterrani es fa necessària en el context econòmic europeu i internacional.

Els instruments de construcció.

Així doncs, el passat divendres 17 de desembre, després d'un dia intens de debat i reflexió al congrés "L'Euram, motor de l'euroregió", l'IIVVEE va fer a l'Hotel Ritz de Barcelona el sopar de presentació del projecte Euram, que es concreta en un seguit d'instruments que han de guiar l'articulació de l'Euroregió de l'Arc Mediterrani.

Una d'aquestes eines és el *Llibre de les infraestructures a l'Euram*. El disseny actual de les infraestructures de l'Euram no respon a una lògica econòmica o social, de manera que les necessitats exportadores de l'economia de l'Euram se'n ressenten i perden competitivitat. Aquesta situació s'analitza a fons en aquest estudi, que desenvolupa un sistema d'informació geogràfica en el context europeu i mediterrani amb dades estadístiques per a aquest àmbit, així com un model de previsió de fluxos de transport i avaluació de projectes i polítiques per analitzar les tendències de futur. El document treballa sobre un doble repte:

descobrir la lògica en infraestructures i transport de la nova escala de l'euroregió i intentar adaptar les estratègies territorials i d'infraestructures dels àmbits que la integren.

Conseqüència d'aquest dèficit d'inversions en infraestructures, es constata que les empreses ubicades a l'Euram perden competitivitat respecte a altres regions europees més ben organitzades. *El Llibre de les empreses de l'Euram*, el segon dels instruments, ofereix una visió de conjunt, però també particular, de l'entramat empresarial d'aquesta regió, partint d'una perspectiva múltiple: l'anàlisi agregada, geogràfica, sectorial, per estructura de l'accionariat, per clústers i també per la procedència del capital i la cotització a borsa, entre d'altres punts de vista. A partir del diagnòstic de la situació econòmica i financera de les empreses que operen en aquesta Euroregió, el treball proposa mesures que ajudin a aprofitar els punts forts de l'Euram i a la vegada identifica les mesures que permetran dissenyar polítiques per solucionar o pal·liar l'impacte de les febleses. (Per a una informació més aprofundida podeu consultar EL TEMPS d'Economia de novembre de 2004, núm. 1.066.)

Els diners de l'Euram. Durant l'acte també es va presentar l'estudi sobre finançament autonòmic de l'Euram, elaborat pels professors de la Universitat de Barcelona Ramon Tremosa i Jordi Pons, i reflectit en el llibre *L'espoli fiscal: una asfíxia premeditada* (Edicions 3i4). L'estudi fa una aproximació a l'economia dels tres territoris de l'estat espanyol que integren l'Euroregió de l'Arc Mediterrani, Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, per mostrar fins a quin punt les seves relacions comercials i la complementarietat de les respectives produccions defineixen un clúster natural.

També es plantegen diverses simulacions de creixement de l'economia de l'Euram, considerant diversos escenaris de balança fiscal amb l'estat espanyol, per quantificar el cost d'oportunitat del dèficit i saber quin és el creixement econòmic que s'ha deixat de percebre per culpa del continuat dèficit fiscal. La

A dalt, intervenció de l'expresident de la Generalitat, Jordi Pujol, entre Antoni Serra Ramoneda, president de Calxa Catalunya, i Joan B. Casas, de l'IIVEE. A sota, Ramon Tremosa i -darre- Jordi Pons, autors de l'estudi sobre el finançament de l'Euram.

conclusió és clara: el dèficit fiscal de l'Euram limita seriosament el seu creixement econòmic i és la causa principal de la insuficiència d'infraestructures de transport, a més de perjudicar el creixement dels seus serveis socials. El futur econòmic i social dels territoris de l'Euram està subjecte a una notable reducció del dèficit.

Finalment, es va presentar un altre eix important en aquesta vertebració de l'Euram, per cobrir la necessitat de disposar de dades actuals, precises i accessibles, perquè els agents econòmics i socials puguin prendre les decisions més encertades. Per donar-hi resposta, s'ha creat l'Observatori Estadístic Euram Llenguadoc, fruit de la col·laboració entre el departament d'Estadística de la UPV, l'IIVEE i la Càtedra d'Estudis Ignasi Villalonga.

L'Observatori ofereix una prestació integrada per als diferents agents actius en la regió, associacions empresarials, organitzacions acadèmiques, institucions oficials, associacions ciutadanes, etc., que, a més de facilitar l'accés a la informació, dona una imatge unitària de la regió com a entitat geogràfica, econòmica, social i cultural.

En aquest mateix sopar de divendres passat es va fer el lliurament de les beques Euram 2004-2005, unes ajudes per a estudis sobre economia, empresa i territori a l'Euram que es dirigeixen a investigadors i alumnes de postgrau.

Queden fixades, així, les bases tècniques de l'articulació de l'Euram. Ara calen voluntats de tota mena per tirar-les endavant, especialment, polítiques.

Gemma Aguilera